

Nora kommun
nora.kommun@nora.se

Rektorn vid Järnboås skola
anders.forsberg@nora.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Järnboås skola
i Nora kommun

Tillsyn i Järnboås skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nora kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Järnboås skola besöktes av Skolinspektionen den 29 maj 2013.

Fakta om skolan

Järnboås skola ligger i Järnboås cirka 2 mil norr om Nora. Skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt fritidshem. I förskoleklassen finns 12 elever, i grundskolan 40 och i fritidshemmet är 22 barn inskrivna. Eleverna är uppdelade i fyra klasser; förskoleklass, årskurs 1–2, årskurs 4 och årskurs 5–6. Personalen bildar ett arbetslag. Rektorn finns på skolan två halva dagar per vecka. Rektorn för Järnboås skola är också rektor för Ås skola.

I samband med Skolinspektionens besök har skolan redovisat bedömd måluppfyllelse i årskurs 3 för åren 2010–2012, i svenska och matematik. De flesta eleverna nådde målen i dessa ämnen. Vidare visar redovisningen att alla elever nådde målen i de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena år 2012. Av skolans kvalitetsredovisning går att utläsa att de flesta eleverna i årskurs 3, som genomförde de nationella proven i ämnena svenska och matematik, nådde godkäntnivån på proven 2011 och 2012.

Eftersom skolan inte hade några elever i årskurs fem år 2010 och 2011 samt inte heller några elever i årskurs 6, år 2012, har skolan endast redovisat måluppfyllelsen i årskurs 5 för år 2009 och då endast i ämnena engelska, matematik och svenska. År 2009 var det enstaka elever som inte nådde målen i dessa ämnen.

Helhetsbedömning

Undervisningen i Järnboås skola främjar inom många områden elevernas utveckling och lärande men skolan behöver förbättra fritidshemmets systematiska kvalitetsarbete och dokumentationen av detta arbete. Dokumentationen är inte tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Ett bra kvalitetsarbete har en avgörande betydelse för att verksamheten ska kunna utvecklas framåt och kunna ge eleverna de bästa förutsättningarna att lära och utvecklas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nora kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska redovisas för Skolinspektionen vid den tidpunkt och på det sätt som anges i det övergripande kommunbeslutet.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Nora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste säkerställa att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen inom fritidshemmets verksamhet samt att detta arbete dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Utifrån rektorsområdets gemensamma vision och utifrån läroplanen har varje verksamhet prioriterade mål för läsåret som personalen sedan arbetar med under läsåret. Vid varje läsårsslut har skolan utvärderingsdagar där varje verksamhet utvärderar sitt arbete med de prioriterade målen. Varje verksamhet skickar sammanställningar av detta arbete till rektorn som upprättar områdets kvalitetsredovisning.

Fritidshemmets prioriterade mål för läsåret 2011/2012 var "Varje elev ska visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv." Detta enda mål ger emellertid inte ett tillräckligt underlag för att bedöma om verksamhet bedrivs utifrån de nationella målen och underlaget är inte heller tillräckligt för att bedöma fritidshemmets måluppfyllelse eller behov av utveckling för det nationella uppdraget, så som utveckling och lärande och trygghet och trivsel.

Vidare ska dokumentationen ge en samlad bild av utbildningens kvalitet och utvecklingsbehov. Fritidshemmets dokumentation är inte tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på skolenhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser och ger därför inte heller tillräckligt underlag för huvudmannens prioriteringar och insatser.

Sammanfattningsvis behöver arbetet med att följa upp och utveckla fritidshemmets verksamhet förbättras samt dokumenteras på ett mer ändamålsenligt sätt.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Nora kommun en anmärkning.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolan har en plan mot kränkande behandling kallad Likabehandlingsplan. Det förebyggande arbetet har dock inte i tillräcklig utsträckning förankrats och synliggjorts i planen mot kränkande behandling. Planen uppfyller inte till alla delar författningarnas krav då den saknar en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från förra året har genomförts. Vidare beskriver skolans plan mot kränkande behandling ett främjande arbete men planen saknar konkreta åtgärder som utgår från verksamhetens aktuella behov. Planens kvalitet och användbarhet behöver förbättras genom att kopplingen tydliggörs mellan kartläggningen av verksamhetens behov, åtgärder som föreslås och uppföljning och utvärdering av dessa.

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling inte utformats i enlighet med författningens krav men eftersom skolan i övrigt arbetar aktivt för att motverka kränkande behandling och mobbning på skolan, ges en anmärkning.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen (2010:800).

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Åtgärdsprogrammen saknar överklagandehänvisning.

Motivering

Enligt skollagen kan både åtgärdsprogrammet och ett beslut om att eleven inte behöver särskilt stöd överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Järnboås skola utarbetar åtgärdsprogram som saknar besvärshänvisning men i övrigt uppfyller författningarnas krav. From hösten 2013 kommer Nora kommun använda Skolverkets mall för åtgärdsprogram vilken innehåller överklagandehänvisning. Med anledning av detta avstår Skolinspektionen från ingripande.

Författning

28 kap. 16 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Yvonne Hoffmann och undervisningsråd Leif Magnusson.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ingela Djurberg
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).